

kadınların sesi

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

ŞUBAT 1976
YIL : 1 SAYI : 7

FAŞİST SALDIRILARI çocuklarımızla birlikte GÖĞÜSLEYELİM

Gün geçmiyor ki, çıkar çevreleri tarafından desteklenen azılı faşist güçlerin işlediği bir cinayet olmasın. Çocuklarımızın kanına giren, fabrikadaki işçiye saldıran, öğretmen ve memurları kıyan-süren, kitap toplatan bu halk düşmanı güçlere DUR! demenin zamanı çoktan geldi. İlkokuldan üniversiteye, çocuk-büyük, kadın-erkek, işçi-öğretmen demeden herkese saldıran bu faşistlerin yuvaları dağıtılmalıdır.

Gencecik evlâtlarımızı hiç acımadan sokak ortasında kurşunlayan komandolara karşı çocuklarımızı koruyalım. Gerekirse, Ankara'da olduğu gibi okullarına çocuklarımızla gidip gelelim. Bu yaşa kadar getirip büyüttüğümüz çocuklarımızın canını alanlardan hesap soralım. Öğrenci velileri olarak, analar olarak birleşelim, onlarla birlikte faşist saldırıları göğüsleyelim. Unutmayalım ki, birliğimizden doğacak güç, saldırganları durdurmakla kalmayacak, geriletecek ve tüm ilerici güçleri daha güzel yarınlar mücadelesine adım attıracaktır.

Sarı Sendikalarla Mücadelede KADIN İŞÇİLER ÖN SAFTA

Her geçen gün Devrimci sendikalarda birleşen işçiler, mücadelelerini iş verenlere ve onların yamağı durumundaki sarı sendikalara karşı veriyorlar. Cibali tütün ve Cevizli tekel ambalâj fabrikalarında 2/3 si kadın olmak üzere 5700 işçi çalışıyor. Çoğunluğu kadın olan işçiler, Türkiye'deki 70 bin tekel işçisi adına —işçi temsilcisinin haberi dahi olmadan— patronla kafa kafaya verip bir kalemde imza atan Türk-İş'e bağlı Tekgıda-İş Sendikasından ayrılıp DİSK'e bağlı Çağdaş Gıda-İş Sendikasına girmeye çalışıyorlar. İşçiler, patronla bir olan sarı sendikanın işçiler üzerindeki sömürüyü artırdığını ve kadın işçilerin özel durumunu dikkate almadığını belirtiyorlar. Kadın işçilerin ağır işlerde çalıştırılmamasını bilhassa hamile kadınların ağır yük taşımamalarını, istiyorlar. Yeni devrimci sendikaları aracılığı ile gerçekleştirmek istedikleri talepler şunlar:

Nikotin tozları, çalışan kadınlara özellikle hamile kadınlara zarar vermektedir.

— Bunu önleyici besin ve araçların verilmesi,

— 350 TL. olan doğum ücretinin 1000 TL. çıkartılmasını işkanununda belirtilen normal doğum izninin verilmesi,

— Kreşlerin temiz ve sağlığa uygun, bakıcıların eğitilmiş olmaları.

Kadın işçiler haklı isteklerini alabilmek için örgütlü mücadele vermenin gerektiğine inanarak sendika «kadınlar kolu» da oluşturmuşlardır. Bu uğurda mücadele veren tütün işçisi arkadaşları İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ olarak, destekler ve mücadelelerinde başarılar dileriz.

BAŞYAZI

İŞSİZLIK KATLANILMAZ OLUYOR

Bugün Türkiye'de her üç kişiden biri işsiz. Üstelik gazetelerde kimi gün üç-beş kişinin, kimi gün toplu halde yüzlerce binlerce kişinin işten atıldığını okuyoruz. Sosyal Sigortalar'dan, Tariş'ten, Or-Ko'dan, Beykoz'dan, Sheraton'dan kadın-erkek binlerce kişi bu kış ayazında, ortalığı kasıp kavuran pahalılık ortamında kendini kapı önünde buluverdi. Böylece sırada bekleyen milyonlarca işsizin arasına bir de yenileri eklenmiş oldu.

Geçimin zorlaşması, pahalılığın sürekli artması bir kişinin çalışmasının bir aileyi geçindirmeye yetmemesi, kadınların emek pazarına hazırlıksız ve ucuz iş gücü olarak katılmasını getiriyor. Bugün ülkemizde, çalışan kadın sayısı 6 milyona ulaşmıştır. Yüz yılların getirdiği genel ve mesleki eğitimsizlik bizleri iş bulmada zorlarken, işten atılmada da en önce akla gelen kişi olmamıza neden oluyor. Gerek yeni bir alet veya makine'nin gelişinde, «bilgi ve becerisi eksik» olan kadın işçiler kapı önüne koyuluyor, gerekse kapitalizmin buhran dönemlerinde «kadının yeri ev'dir» denerek işten çıkartılıyor. Yani biz ister ucuza çalışalım, ister biraz da beceri sahibi olalım, her halde işsizliğin ilk kurbanları arasındayız. Bu yüzden de işsizliğe nelerin sebep olduğunu, nasıl düzeltileceğini bilmemiz öğrenmemiz gerekiyor.

Hakkını arayanı başkalarına göz dağı olsun diye atıverdiğinde, dışarda ucuza çalışacak milyonlarca işsizin sırada beklediğini bilmek patronlara güvence ve cesaret verir. Hem milyonlarca kişi aç açık sırada iş beklesin, hem de sesleri solukları çıkmasın isterler. Huzursuzluk biraz arttı mı bulabildikleri tek çözüm de bizleri veya eşlerimizi ucuz işçi arayan ağa babalarının ülkelerine, el kapılarına hizmete göndermektir. Oysa, parababalarının önerilerinden farklı olarak, bizim önerilerimiz şunlardır.

— İş Kanunu'ndan 13 ve 17 nci maddelerin çıkarılması,

— Yasalarla sigortasız ve sendikasız işçi çalıştırmanın yasaklanması,

— Genel ve mesleki eğitimin kadın-erkek tüm vatandaşların yararlanabileceği biçimde yaygınlaştırılması (Örneğin iş saatleri içinde mesleki kurslar düzenlenmesi).

— Yurtta her tür endüstrinin kurulması, yeni iş yerleri açılması için devletin zorunlu yönlendiriciliğinin sağlanması.

— Hamile işçinin işten atılmaması ve işe dönme garantisinin sağlanması.

— İşsizlik sigortasının bir an önce çıkartılması.

YİĞİT İSPANYOL ANALARI FAŞİZME KARŞI DİRENİYOR

Franko öldü, ama sermayenin en vahşi yönetim biçimi olan faşizm, İspanya'da kol gezmeye devam ediyor. Temel hak ve özgürlüklerden yoksun geniş halk yığınları, grev hakları olmayan işçiler, en ağır baskı yöntemleriyle sindirilmeye çalışılıyor. Ama ne baskılar, ne de faşizmin zindanları ezilen kitleleri yıldıramıyor. Başta işçiler olmak üzere, tüm emekçiler, aydınlar, öğrenciler faşizme karşı yığınsal gösteriler yapıyorlar. Yiğit İspanyol işçileri günlerdir metroda, madenlerde, fabrikalarda greve çıkıyorlar. Çaresiz kalan faşist hükümet ise, halka karşı yeni baskı yöntemleri deniyor. İşçiler üzerindeki baskı ve terörü yoğunlaştırabilmek için, kadınlar dahil tüm grevcileri askere almakla tehdit ediyor. Gösterileri zorla dağıtıyor, binlerce sendikacı ve işçiyi tutuklayıp hapislere atıyor.

Ama bütün bunlar, emekçileri faşizme karşı verdikleri mücadeleden döndüremiyor. İspanyol kadınları da direnen kitleler arasında yerlerini alıyorlar. Tutuklu eşlerinin serbest bırakılması için ölüm orucuna başlayan işçi kadınlar, faşizme karşı mücadeleye yeni bir güç katıyor. Toplumun kurtuluş mücadelesinde kadınların katkısının önemini dünya kamu oyu önünde bir kez daha kanıtlıyorlar.

Tutuklu bir İspanyol sendikacısının anası ve eşi açlık grevinde küçük bebekleriyle birlikte..

röportaj

S.S.K. İŞÇİLERİ ÇOLUĞU ÇOCUĞU İLE AÇLIĞA MAHKUM EDİLDİ

"SSK'na bağlı 30 bin işçi, Genel Müdürlüğün emriyle işçi statüsünden çıkarılıp memur ilân edilince Ankara'da, İstanbul'da Sosyal Sigortalara bağlı hastanelerde işçiler direnişe başladı. Parababalarının iktidarı MC ve Türk-İş sarı sendikacıları 400 bin işçiyi zorla memur yaparak Anayasaca tanınan sendikalaşma özgürlüğünü kısıtlamak istemektedirler. DİSK'e bağlı Sosyal-İş ve Has-İş tarafından yürütülen direnişlere kadın işçiler aktif olarak katıldılar. SSK işçileri çocukları ile birlikte yürüyüşler düzenlediler ve bu mücadele sonucu işten atılan 1400 işçiden bir kısmı memur olmak kaydıyla yeniden işe alındı. Ancak mücadele bitmedi. Zorla memur yapılma ve sendikal hakların gaspedilmek istenmesine karşı mücadele devam ediyor ve emekçi kadınlar da bu uğraşta hergün biraz daha fazla yerlerini alıyorlar. Başarı işçilerin ve demokrasiden yana güçlerin olacaktır.

DİRENİŞTEKİ SSK İŞÇİLERİLE BİR RÖPORTAJ:

Sosyal Sigortalar Kurumu genel merkezine işçilerin memur yapılacağının söylenmesi üzerine başlayan direnişin 6. gününde direniş yerindeki kadınlar ve bir erkekle yapılan röportajı veriyoruz.

SORU: Kadınların sendikal mücadeleye katılmaları ve kadınların çalışma şartları konusunda ne düşünüyorsunuz?

Bedia Ünver (28) Düz işçi:

— Kadınlar çok iyi direniyorlar. Polis geliyor, bir kadını götürmek istiyor, biz hepimiz gidiyoruz. Hamile olanlarımız var. Onlar bile sabah erkenden geliyorlar. Direnişimizi bütün kadınların ve halkın desteklemesini istiyoruz. Bu dava tek bizim davamız değil, evde oturan kadınların da, onların kocalarının da davası, bu insanca yaşama davası.

Emine Dikici (53) Santral işçisi:

— Görüyorsunuz burada enaz erkek işçiler kadar kadın işçiler var. Hepimizin derdi aynı. Derde beraber çözüm bulacağız. Benim 2 çocuğum var. Biz sendikaya bağlıyız. İşyerinde direnişimizi devrimci sendikamız yürütüyor. Erkeklerle birlikte mücadelemiz ömür boyu sürecek. Mücadelenin, direnmenin sonu yok. Kendimiz için çocuklarımız için direneceğiz.

Nermin İraz (29) Makina işçisi:

— Maalesef kadınlarımız yeteri kadar aydınlatılmamış. İşverenler tepelerine vurup, ağızlarından lokmalarını almak istiyorlar. Ama bu gidişe bir dur demek gerek. Elimizden geldiğince kendimizi yetiştirmeliyiz. Bu konuda bizi aydınlatacak kitaplar çıkmalı. Haklarımızı bilmiyoruz. Çocuklarımız el elinde kaldı. Kreşler her işyerinde açılmalı. Yasaların gerektirdiği 300 kadından fazla kadın çalışıyor burada. Ama kreş yok. Bölge çalışmaya başvurduk, işveren 2000 lira ceza vererek işi halletti. İşler çok ağır. Yetiştirdiğimiz çocuklar topluma yararlı olsun istiyoruz ama bu şartlarda çocuklarımızla yeteri kadar ilgilenemiyoruz.

Melâhat Yavuz (50) Daktilograf:

Burada çok kadın çalışıyor ve en ağır işlerde çalışıyorlar. Ençok ezilenler onlar olduğu için ençok onlar mücadele etmeli. Artık yeter diyoruz. Sonuna kadar da direneceğiz. Bütün kadınlar bir ve beraber olsunlar. Madem böyle bir dernek var, ona üye olsunlar, bilinçlensinler İzmir'deki gibi et boykotu yapmakla iş hallolmaz. Ülke çapında hareketler yapmalıyız. Birlikten kuvvet doğar.

S.S.K. işçileri kadın-erkek birlikte mücadeledeler.

Ayten Yüksel (27) Makine işçisi:

— Kadınların şimdiye kadar aldığı bütün haklar mücadeleyle alınmış. Kadınlar yıllardır mücadele ediyor ama yeterli değil. Kadının ve erkeğin sorunlarının çözümü ortak. Hepimiz emekçiyiz. Bizim geleceğimiz sözkonusu. Kadınların birlikte mücadelesi de güçlenmeli, çünkü kadınların özel sorunları var, daha çok eziliyorlar. Artık tüm kadınlar düzen mücadelesine atılmalıyız.

Yılmaz Gülbeyaz (40):

— Ben 20 senelik işçiyim. 1600 lira alıyorum. İşyerinde kreş olsa karımın çalışmasını isterim. Buradaki kadın arkadaşların mücadeleye katılmalarından çok memnunuz. Karısı-kocası birlikte direniyoruz. Zaten kadınların çalışmadığı ülkeler geri kalmıştır. Kadın çalışmayınca toplumun yarısı ilreleme için çalışmıyor demektir. Kadınları kasıtlı olarak eğitimsiz bırakıyorlar. Sizin derneğiniz bu konuya eğilmelidir.

Tuna Ünsan (33) Makina işçisi:

— Türkiye'de bugün için kadınlar bilinçlenmiş ve haklarını almış değil. Bizler erkeklerle omuz omuza mücadele edip, haklarımızı alma mücadelesinde bütün kadınlar yeralmalı. Ev kadınları 24 saat evde çalışıyor. Bu sorun dünya çapında bir sorun. Evde oturanların da çalışmaları dünyayı tanımaları gerek. Yoksa evde oturan kadın dünyadan habersiz oluyor.

S.S.K.'lı kadınlar direnişte marş söylüyorlar: «Kavga bilen dostlar gelsin!»

Ve soframızdaki yeri

Öküzümüzden sonra gelen kadınlar... N.Hikmet

Bu geri düşünce ülkemizde çocuk doğarken başlar.

Eğitimde...

ÖRNEK ALACAĞIMIZ KADINLAR

Uzayda İlk ve Tek Kadın

VALENTİNA TEREŞKOVA

Gazetemizin bu köşesini dünyada ve ülkemizde, yaşantısını kadının sosyal kurtuluş davasına adamış, kadının kurtuluşunu toplumsal kurtuluştan ayrı görmemiş, bu uğurda mücadele etmiş ve eden kadınlara ayırıyoruz. Diziye önce kendi ülkemizden başladık, ardından dünyada mücadelesi bize ışık tutacak kadınlara ayırmayı düşündük. Bu kez de dünyada 50 şehrin onur vatandaşı Sovyet Kadınlar Komitesi Başkanı, Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu başkan yardımcısı, Sovyetler Birliği Yüksek Sovyeti, 7., 8., ve 9. yasama yılları üyesi, Presidyum üyesi ve uzaydaki ilk ve bugüne kadar tek kadın olan Valentina Tereşkova'ya ayırdık.

Valentina Tereşkova 1937 yılında Sovyetler Birliğinin Yaroslavl kentinde doğdu. 17 yaşında bir tekstil fabrikasında işçi olarak çalışmaya başladı. Çalışmasına devam ederken bir yandan da işçi gençlik için sağlanan, çalışma saatleri dışındaki 8 yıllık okula yazıldı. Çalışma saatleri dışında devam ettiği uçuş kursları sonunda, Valentina 1962 yılında kozmonotlar için olan özel eğitim kurslarına başladı. Böylelikle daha 26 yaşında iken Valentina Tereşkova, gerekli koşullar sağlandığında kadınların da insanlığın bilimsel alandaki yaratıcılığına büyük katkılarda bulunabileceğini gösterdi.

Uzayın fethine büyük katkılarda bulunan Tereşkova, kendi ülkesinin kadınlarının sorunlarını çözümlemede verdiği değerli uğraşları yanında, dünya kadınlarının, eşitlik, barış, demokrasi ve ilerleme yolunda verdikleri mücadelelere de en büyük desteği ve katkıyı sağlamaktadır. Valentina Tereşkova bugün, dünyadaki milyonlarca kadın için, hem mücadelenin hem de kadın-erkek eşitliğinin yaşayan bir sembolüdür.

TV'de Forum Neden Yayınlanmadı?

Televizyonda her ay bir forum programı düzenlenir. Ocak ayı içinde TRT'nin, «Kadın-Erkek Eşitliği» konulu bir forum düzenleyeceğini duyunca derneğimiz yetkilileri gerekli müracaatları yapmış ve foruma katılmıştı. İstanbul'dan 4, Ankara'dan 3 üyemizin katıldığı bu forum yayınlanmadı. Bol bol sıkmabaşın ve faşistlerin katıldığı bu programda kadın-erkek eşitliğinden başka her şey konuşuldu. Ülkemizde kadınların geri durumu ve bunları gidermek için neler yapılması ortaya konacağına, İslâm'da kadın tartışıldı. Kadının çalışmaması savunuldu, **kadının yeri evdir, kadın kadındır** gibi parlak görüşler ileri sürüldü. Bu arada bay forumgil'inde isabetli idare-siyle! çalışan kadınları temsil eden 3 işçi arkadaşımıza da tek söz verilmedi.

Aslında reklâmlarla, «Bir Kadın Bir Erkek» gibi programlarla kadınlarla alay eden, fırsat buldukça kadınları kaderciliğe, hayal alemine iten filmler gösteren televizyonda kadınların eşitlikten ne anladığını doğru biçimde duyuracak bir program da olamazdı. Olsa bile insanların dini inançlarını sömüren bir kaç sıkmabaş ve faşistin tertipleri sonucu yayımlatılmazdı. Aynı hafta içinde televizyonda «Birleşen Yollar» adlı filmin gösterilmesi, forumda izlenen politikanın daha açık olarak ortaya çıkmasıydı. Kadını aşağılayan, geri bırakan her türlü gerici ve tutucu ideolojiye karşı olan derneğimiz, devlet radyo ve televizyonunun bu görüşlere alet olmasını şiddetle protesto eder ve basını, radyosu ve televizyonu ile tüm kitle haberleşme araçlarında kadınların gerçek eşitlik mücadelesine daha çok yer vermeye çağırır.

BUNLARI biliyormusunuz

Lâstik işinde çalışanlar kurşundan zehirleniyor

İŞÇİ SAĞLIĞI

Bir çok üretim dalında olduğu gibi lâstik üretim kolunda da tedbir yetersizlikleri biz emekçileri meslek hastalıklarına itmektedir. Sağlık koşulları uygun olmayan fabrikalardan birinde çalışan Pembegül Çavuş adındaki emekçi kadın da 11 yıllık çalışması süresince 103 kez kurşundan zehirlenmiştir. Üstelik, 20 bin lira tazminat alması gerekirken, işveren tarafından eline 5 bin lira verilmiş ve sokağa atılmıştır. Bu emekçi kardeşimizin zehirlenmelerinden biri hamileliğine de rastladığı için şimdi 8 yaşında olan oğlu da aynı hastalığa yakalanmıştır.

Oysa bakın, 1475 sayılı iş yasasının 73. maddesi ne diyor?

HER İŞVEREN, İŞYERİNDE İŞÇİLERİN SAĞLIĞINI VE İŞ GÜVENLİĞİNİ SAĞLAMAK İÇİN GEREKLİ OLAN ŞARTLARI, ARAÇLARI NOKSANSIZ BULUNDURMAKLA YÜKÜMLÜDÜR.

1) Kurşunlu çalışmalar sonucu meydana gelecek toz, duman ve buharın kaynaklarında zararsız hale getirilmeleri için, etkili havalandırma sistemi kurulacak ve sürekli bakımı yapılacaktır.

2) Kurşunla çalışılan işyerlerinde kişisel korunma araçları olarak, iş elbisesi, önlük, uygun ayakkabı, lâstik eldiven sağlanacak ve gerektiğinde kullanılmak üzere toz ve gaz maskeleri ile solunum cihazları bulunduracaktır.

3) İşyeri havasından, belli zamanlarda nümuneler alınarak kurşun miktarı tayin edilecek ve bu miktarın 0,15 miligram/metre küpü geçmemesi sağlanacaktır.

4) Kurşunla çalışan işçiler, her üç ayda bir, sağlık muayenesine tâbi tutulacaktır. Gerektiğinde kanda ve idrarda kurşun aramak üzere nümuneler, ihtisas laboratuvarlarına gönderilecektir.

5) Kurşunla çalışan işçiler arasında, kurşun zehirlenmesi görüldüğü takdirde, işyerinde araştırma yapılacak, zehirlenme kaynağı bulunacak ve gereken teknik tedbirler alınacaktır.

6) Her işçi için, işyerinde bir sağlık sicili kartı tutulacak ve bu karta, işe giriş ve periyodik muayene bulguları kaydedilecektir.

İş bulmada zorluklarla

Çalışma hayatında

Ve.. Toplumsal hayatta eşitsizlikle sürer.

MC İSTİFAYA ÇAĞRILDI

Son bir kaç aydan beri ülkemizde gerici güçler tarafından tezgâhlanan faşizan uygulamalara karşı, derneğimiz ve TÖB-DER İstanbul Şubesi, TÜS-DER, Tabipler Odası, TÜTED, İstanbul Mühendis ve Mimar Odaları Koordinasyon Kurulu'nun katıldığı ortak bir basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısında, egemen sınıfları faşist tırmanma içine iten nedenin, «dışa bağımlı geri kapitalist ekonominin yapısal bunalımı» olduğu belirtildi. «Bu bunalımı gilzemek ve yükünü emekçi halkımız üzerine yıkmak için hakim sınıflar, açık faşist diktaların özlemi içindedirler,» dendi. Basın toplantısının sonunda da, toplantıyı ortaklaşa düzenleyen demokratik kuruluşlar, toplumun diğer ilerici, yurtsever, demokrat güçleriyle birlikte hakim sınıfların faşist özlemlerine karşı sonuna kadar mücadelede kararlı olduklarını belirtip, bu yüzden, halkımızın geleceği ile kumar oynayan, faşist saldırıların tek sorumlusu Milliyteçi Cephe'nin derhal istifasını istediler.

KORO

Çalışmalarımıza katılın

İKD

Yün-Teks'te Grev Devam Ediyor

140'ı kadın olan, 185 işçinin çalıştığı Yünteks iplik fabrikasındaki grev 6. ayını doldurmak üzere. Teksif sendikasına bağlı olan işçiler grevi ilk günki gibi kararlı sürdürüyorlar, karda kışta, iki posta halinde ve eksiksiz nöbet tutuyorlar. Yünteks'lileri ziyarete gittiğimizde arkadaşları gazetemizi okurken bulduk. Görüşmemizde; toplusözleşmelerinde emzirme odasının da bulunduğunu ve greve, patron toplu sözleşmeyi (iflâs gerekçesiyle) uygulamadığı için başladıklarını bildirdiler.

«Diğer iş yerlerinden ziyarete gelen işçi arkadaşlarımızın bizleri desteklediklerini görmek, işçilerin birliğini grev yerlerinde hayata geçirmek bizlerin direncini daha da artırıyor» diyen Yünteks'li işçilere derneğimizin de yanlarında olduğunu bildirir, başarılar dileriz.

KADINLARIN SESİ

20 YILDA EMEKLİLİK için İMZA KAMPANYASINA KATIL!

Meclislerde görüşülmek üzere sıra bekleyen, kadınların 20 yılda emekli olabilmelerini sağlayacak yeni yasa tasarısında,

— 18 yaş öncesi çalışma sürelerinin de göz önüne alınması için,

— Emekli maaşının hiç bir indirim yapılmaksızın verilmesi için,

derneğimizin açtığı imza kampanyasına katılın. Yeni yasanın bizlerin gerçek çıkarlarımıza uygun biçimde çıkması için bizim de imza atarak da olsa, katkıda bulunmamız gerektiğini unutmayalım. Birçok iş yerinden gelen binlerce imzanın sayısını arttırmaya gayret edelim.

EĞİTİM ÇALIŞMALARIMIZ

Kadınları ilgilendiren çeşitli konularda düzenlediğimiz eğitim seminerleri Ocak ayı içinde de devam etti. Şimdiye kadar, Derneğimizde yalnız üyelerimiz ve yakınlarıyla yaptığımız bu seminerleri sendikalarda da tekrarlamaya, böylece daha geniş bir kadın kitlesine ulaşma olanağını sağlamaya başladık. Seminerlerimizde konuyu destekleyen slayt'lardan da yararlanarak, eğitimi daha anlaşılır, daha verimli duruma getirmeye çalışıyoruz.

Ocak ayı içinde:

— Derneğimizde, «İşsizlik - Pahalılık», «Konut Sorunu», «Kreşler ve Çocuk Yuvaları», «Kadınlar Aşağı Yaratıklar mıdır?» konulu dört seminer;

— Yeni Haber-İş Sendikasında «Konut» «Faşizm, Savaşlar ve Barış Mücadelesinde Kadınlar» konulu iki seminer;

— TÖB-DER'de genel olarak kadın sorununu, şiirler, türküler ve slaytlarla işleyen bir gösteri düzenlendi.

GİDECEĞİ YER

ANA-ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

AİLE PLÂNLAMASI

Ekonomik ve sosyal şartların ağırlaştığı günümüzde aileleri yakından ilgilendiren konulardan biri de doğum kontrolu (veya aile plânlaması) dur. Ülkemizde aile plânlaması sadece doğum kontrolu ile yapılmakta, toplumun temeli olan bu kurumun diğer maddî-manevî desteklenmesi konuları kulak arkası edilmektedir. Çocukların sağlıklı bakımı, yetişmesi için eğitici ve yardımcı toplumsal ve devlete ait görevler ihmal edilmiş durumdadır. Kadınların en doğal hakkı olan analık kimi zaman katlanılmaz istenmez ve dolayısıyla kullanılmaz bir hak olarak kalmakta, kimi zaman da bu yüzden binlerce kadın hayatını kaybetmektedir.

Biz bu yazımızda, Türkiye'de kullanılmakta olan doğum-kontrol yöntemlerini kısaca sıralayarak, en azından kadını kürtaj masasından önce uyarma görevimizi yerine getirmek istiyoruz. Eğitimsizlik, bilgisizlik nedeniyle, ülkemizde pek sık rastladığımız, istenmeyen bir gebelik halinde rahim içine sabun, firkete, ebe gümeci sapı, asma çubuğu, şiş gibi maddeler konarak çocuk düşürülmesi yollarına gidilmekte ve doktor müdahalesi bile yetersiz kalmakta iken bu bilgilerin aktarılmasında küçük de olsa bir yarar olduğu kanısındayız.

1 — Takvim Metodu: **Bir kadının aşılanmaya en müsait olduğu günler içinde (adet gördüğü günden itibaren sayarsak 10-15 inci günler arasıdır.) cinsel hayat olmazsa %60 oranında bir korunma sağlanmış olur.**

2 — Erkeğin korunması: **Bu iki şekilde olur.**

a) Prezervatif denilen erkek organına takılan ince elastik koruyucularla.

b) Erkeğin aşılayıcı hücrelerini taşıyan sıvı'nın dışarı boşaltılması, (Bu metod erkekte huzursuzluk ve sinirlilik, kadında ise rahim urlarına sebep olabilmektedir.)

3 — Vajinal tablet veya pomadlar: **Cinsel hayattan 10 dakika önce tatbik edildiklerinde erkek aşılayıcı hücrelerinin yaşayacağı ortamı bozarak koruyucu etki göstermektedirler. (Etkileri 6 saat kalmak yıkanmamak kaydıyla %90 civarındadır.)**

4 — Spiral: **Adet'ten hemen sonra bir hekim veya hemşire tarafından rahim içine konan S harfi şeklinde ucunda ipliği bulunan plastik bir maddedir. Aşılanmayı önlemez, aşılanmış yumurtanın rahim içine yerleşip gelişmesini önleyerek etkilidir. (Koruyuculuğu %90 civarındadır. Seyrek olarak ağrı, iltihaplanma, kanama gibi yan etkileri görülmektedir.**

5 — Ağız yolu ile kullanılan tabletler: **Hormon vasfındadırlar. Yumurtalıkların yumurta yapmasını önlerler. Böylece aşılanma olasılığı da kalmaz. (Koruyucu etkileri %100'e yakındır.) Bazı hastalıkları geçirenlerin kullanmasında sakınca olduğundan doktora danışmadan kullanmak, sinir bozukluğu, kanın pıhtılaşmasını çabuklaştırma dolayısı ile beyin damarlarında tıkanma gibi bazı önemli yan etkilere neden olacağından yanlış olur.**

Tüm annelere ve anne olmak isteyenlere sağlıklı bir ömür ve arzu ettikleri zaman ve özgürce çocuk sahibi olma kararını verebilecekleri ve çocuklarının yarınından endişe etmeyecekleri günlerin yakınlaşmasını dileyerek saygılar sunarım.

Dr. Tuğrul KOLANKAYA

İlerici Kadınlar Derneği adına sahibi : **BERİA ONGER**

Sorumlu Yazıişleri Müdürü : **ZUHAL MERİÇ**

Yazışma adresi : **Horhor cad. Tayyareci Orhan Sk. No : 7/1 Aksaray-İstanbul**

Fiyatı : 150 kuruş

Yıllık abonesi : 18,— T.L.

Baskı : KARACA OFSET

İlân fiyatı : Tek sütun cm'i 5 T.L.

Son baskı tarihi : **6-2-1976**